

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

13. Cathedrales tenues summus Pontif. vnit, aut accessione ex fructibus auget. Interea certo modo prouide[n]tur Episcopo. Parochiales, sed tenues Ecclesi[a]e sunt augendæ. Pensionibus beneficia ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

Statim colligendo dirigat ad Deum.

Corpus modeste, ac decore componat, oculos praesertim custodiat, ut sint debite attentionis ministri.

Si quod verbum dicere, vel respondere oportebit, id cito, ac breuiter expediat.

Qua recitat, aut canit, ex libro sibi parato, non ex memoria depromat.

Offerat Deo pro se ipso attentionem, & deuotionem tot sanctorum hominum in Canonicis precibus exoluentis.

Post Horas.

Deo gratias referat, quod accessum habuerit ad eius laudes, & colloquia.

Petatur humiliter veniam errorum, quos in hac diuina functione commisit.

Lingua velut instrumentum Deo dicatum caute custodiat.

Cordis affectiones ita componat ut externa consonent verborum modulationi.

Moribus, ac vita Deum perfecte laudare conetur.

Superfluis rerum curis ne implicetur ut molestos cogitationum tumultus euitet.

Quae verba in psalmodia sibi magis fructuosa gustarit, ea diutius conseruet.

Harmonia rerum creaturarum sincero, ac fidei earum usu omni tempore concinat.

Ad supernum Beatorum chororum aspiret, qui in diuinis praeconijs perpetuo exultant.

Mysteria Passionis Christi Domini, quibus hora canonice respondent, memoria sepe retrahat. Haec tenus tabella.

Cathedrales tenues Summus Pontif. vnit, aut accessione ex fructibus auget. Interea certo modo provideatur Episcopo. Parochiales, sed tenues Ecclesiae sunt augenda. Pensionibus beneficia tenuia grauari minimè conuenit. Parochias suas singulas singuli parochiani frequentent.

C A P V T XIII.

1 Doctores de materia cap. agentes.

2 Vnio alicuius partis fructuum parochialium est prohibita.

3 Parochialis Ecclesia vniri non potest Capitulo Cathedralis etiam ob tenuitatem Canonicatum.

4 Habet locum quando vere est Ecclesia parochialis.

5 Parochiarum duarum possessor non est molestandus quando vni solum collata sine dispensatione fuerunt per 40. annos.

6 Episcopus potest curam animarum toti Capitulo Cathedralis Ecclesiae incumbentem transferre.

7 Parochia, quae certos fines non habent non comprehenduntur sub hoc decreto.

8 Parochialium exiguitati quomodo prouidendum.

9 Parochiales monasterijs non vniente.

10 Parochiales habitu tantum possunt monasterijs vniri.

11 Vniones parochialium, quae fiunt pro fundatione, dotatione Collegiorum, &c. saluantur.

12 Ecclesiae Cathedrales, quarum redditus ad summam ducatorum mille non excedunt, nullis pensionibus, aut reservationibus fructuum grauari debent.

13 Pensio non imponitur super parochiali resignata, si valor illius non excedit centum ducatos.

14 Valor centum ducatorum, quae manere debent Rectori parochialis, intelligendum est iuxta morem vniscuiusque regionis.

15 Claus. Dummodo remaneant centum pro Rectore, quomodo iustificanda.

16 Congrua portio assignanda parochio censetur summa scutorum centum.

Quoniam pleraque Cathedrales Ecclesiae tam tenuis redditus sunt, & angustae, ut Episcopali dignitati nullo modo respondeant, neque Ecclesiarum necessitati sufficiant: examinet Concilium prouinciale, vocatis ijs, quorum interest, & diligenter expendat, quas propter angustias, tenuitatemque inuicem vnire, vel nouis prouentibus augere expediat, confectaque de praemissis instrumenta ad summum Romanum Pontificem mittat: quibus instructus summus Pontifex ex prudentia sua, prout expedire indicauerit, aut tenues inuicem vniat, aut aliqua accessione ex fructibus auget. Interim vero, donec praedicta effectum sortiantur, huiusmodi Episcopis, qui fructuum subuentione pro dioecesis suae tenuitate indigent: poterit de beneficijs aliquibus, dum tamen curata non sint, nec dignitate, seu canonicatus, & praebendae, nec monasteria, in quibus viget Regularis obseruantia, vel quae Capitulis generalibus, & certis Visitatoribus subduntur, a summo Romano Pontifice prouideri. In Parochialibus etiam Ecclesijs, quarum fructus aequae adeo exigui sunt, ut debitis nequeant oneribus satisfacere: curabit Episcopus, si per beneficiorum unionem, non tamen regularium, id fieri non possit, ut primatiarum vel decimarum assignatione, aut per parochianorum symbola, ac collectas, aut qua commodiori ei videbitur ratione, tantum redigatur, quod pro Rectoris, aut parochiae necessitate deceter sufficiat. In unionibus vero quibuslibet, seu ex supradictis, seu alijs causis faciendis, Ecclesiae parochiales, monasterijs quibuscumque, aut Abbatijs, seu dignitatibus, siue praebendis Ecclesiae Cathedralis, vel Collegiatae, siue alijs beneficijs simplicibus, aut hospitalibus, militijsve non vniantur, & quae vnitae sunt, reuidentur ab Ordinarijs, iuxta alias decretum in eadem Synodo sub sel. rec. Paulo III. quod etiam in vnitis ab eo tempore citra aequae obseruetur: non obstantibus in ijs quibuscumque verborum formis, quae hic pro sufficienter expressis habeantur. Ad haec in posterum, omnes haec Cathedrales Ecclesiae, quarum redditus summam ducatorum mille, & Parochiales, quae summam ducatorum centum, secundum verum annum valorem non excedunt, nullis pensionibus, aut reservationibus fructuum grauentur. In ijs quoque ciuitatibus, ac locis, vbi Parochia-

Sup. sess. 7. de reformat. cap. 6. & 7. de sess. 14. de reformat. cap. 9. & infr. c. 5. de vnio. 10. q. 3. c. & de repositis seq. 19. q. 4.

Sess. 7. c. 6. de reformat. c. 6.

Barbof. Collect. in Concil. Trid.

les Ecclesiæ certos non habent fines, nec earum rectores proprium populum, quem regant, sed pro miserè perentibus Sacramenta administrant: mandat sancta Synodus Episcopis, pro tutiori animarum eis commissarum salute, ut distincto populo in certas, propriasque parochias, unicuique suum perpetuum, peculiaremque Parochum assignent, qui eas cognoscere valeat, & à quo solo licitè Sacramenta suscipiant: aut alio utiliori modo, prout loci qualitas exegerit, provideant. Idemque in ijs ciuitatibus, ac locis, vbi nullæ sunt parochiales, quamprimum fieri curent non obstantibus quibuscumque priuilegijs, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus.

4 Cap. 1. 13.
9. 1. c. plures
16. q. 1. c. de
paroch. & in
fra sess. 14. de
reform. c. 9.

1. Vide Archiep. Bononien. p. 4. sub tit. de vniõnib. pag. 253. cum seqq. Franc. Leon. in thesauro fori eccles. p. 2. cap. 2. num. 70. & cap. 16. num. 20. cum seqq. & num. 67. Vgolin. de officio Episcopi cap. 52. à princip. Monet. de decimis. c. 8. q. 6. num. 80. & 81.

2. Dum tamen curata non sint,] Non solùm vniõnem Parochialis esse prohibitam, sed etiam aliquam partem fructuum earum vniri non posse refert decesim Aloys. Ricc. in praxi rerum fori eccles. resol. 383. num. 5. vers. limita sexto, in 2. edit. alias decif. 492. in 1. edit. Garc. de benef. p. 12. cap. 2. num. 87.

3. Parochialem Ecclesiam vniri non posse Capitulo Cathedralis etiam ob tenuitatem Canonicatum, & ob impossibilitatem etiam vnendi beneficia simplicia, & ob id quoque quod non decebat minuere eorum numerum, iuxta mentem Concil. cap. 15. sup. hoc ead. sess. tenet Aldan. in compendio canon. resol. lib. 4. tit. 8. num. 3. vbi attestatur decesim in Alexandrina 3. Martij 1592.

4. Habere locum hoc decretum quando verè est Ecclesia Parochialis, & certos habet fines, & non alias, refert decesim Gonzal. ad reg. 3. Cancel. gloss. 6. num. 96.

5. Parochia dicitur si per consuetudinem, quæ per 40. annos viguerit, tanquam vnita, vni semper collata sine dispensatione fuerint, non esse earum possessorem molestadum, refert decesim Garc. de benef. p. 12. cap. 2. num. 243.

6. Episcopum posse curam animarum toti Capitulo Cathedralis Ecclesiæ incumbentem transferre accedente consensu Capituli per vniõnem perpetuam in obtinentem dignitatem in eadem Ecclesia, quæ vniõni consentias, asserit Aldan. d. tit. 8. nu. 4. attestans sic decesim sub die 30. Martij 1594.

7. Parochias, quæ certos fines non habent, sed certum tantum populum, ut per certas familias distinguantur, vsque adeo ut Sacramenta promiserunt non administrantur, non comprehenduntur hoc decreto refert decesim Garc. d. p. 12. cap. 2. num. 88. & Gonzal. ad reg. 3. Cancel. gloss. 6. num. 96. Ego ipse de Parocho cap. 1. num. 23.

8. In Parochialibus etiam Ecclesijs, &c.] Vide Mandos. ad reg. 2. de vniõnib. q. 5. nu. 3. ad fin. Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. c. 26. num. 25. Gutier. pract. lib. 1. q. 17. num. 5. cum seqq. Gonzal. ad reg. 3. Cancel. gloss. 2. nu. 20. & gloss. 5. 8. 7. num. 61. & 62. Castro Palao in opere mor. 10. 2. tract. 1. 3. disp. 6. punct. 12. nu. 1.

9. Monasterijs quibuscumque, &c.] Vide Monet. de commutat. vltim. volunt. cap. 11. num. 99. cum seqq.

10. Parochiales dum monasterijs vniri prohibet Concil. in presenti, intelligendum esse de Parochialibus, quæ actu, non autem de illis, quæ habitu tantum supra hominum memoriam Parochiales existunt, refert decesim Garc. in addit. ad summ. tractat. de benef. part. 5. cap. 3. numer. 121.

11. Soluari tamen, & excipi vniõnes, quæ sunt pro fundatione, dotatione, augmento, vel conseruatione Collegiorum, & aliorum priorum locorum ad fidei Catholi-

cæ defensionem, & propagationem, bonarumque artium cultum, resolunt Gonzal. ad reg. 3. Cancel. gloss. 5. 8. 7. num. 46. Vgolin. d. cap. 52. §. 1. num. 1. vers. secundo.

12. Ad hac impoſuerunt omnes hæc Cathedralis, &c.] Omnes Ecclesias cathedrales, quarum redditus summam ducatorum mille non excedunt, nullis pensionibus, aut reservationibus fructuum grauari debere, ex hoc cap. colligit Flamin. Paris. de resign. lib. 6. q. 2. nu. 24. cum seqq. Garc. p. 1. c. 5. num. 393. AZOR. instit. moral. p. 2. lib. 7. cap. 21. q. 8. vbi ait huic cap. esse expressè derogandum, cum pensio aliter imponitur, per ea quæ tradit Put. decif. 494. lib. 2. in antiq. alias decif. 493. eod. lib. in correctis; sed in hoc videtur contrarium tenendum, immo tacite dispensasse Papam omittendo clausulam, dummodo remaneant mille pro Episcopo, ex Rot. in Perentina pensionis 23. Ianuarij 1602. coram Oxtrembergo. impressa per Marchetan. de commission. part. 1. pag. 535. & illius memini in tract. de Clausulis vsu frequent. claus. 48. num. 2. secundum Lugdunen. impress. vbi multa de hac clausula, & illius iustificatione.

13. Ducatorum centum, &c.] Pensionem non imponi super Parochiali resignata, si valor illius non excedit centum ducatos, ex hoc decreto colligit Flamin. Paris. de resignat. benef. lib. 6. quaest. 2. num. 21. Garc. de benef. p. 1. c. 5. num. 375. vbi subdit quod in pensione quæ constituitur super Parochiali, solet apponi clausula, dummodo remaneant centum ducati liberi pro Rectore, & quod dictio illa liberi, importat idem quod absque vilo grauamine, & diminutione, per Rot. decif. 298. part. 1. diuers.

14. Valorem centum ducatorum, qui ex hoc decreto debet remanere Rectori Parochialis Ecclesiæ, quæ pensione grauatur, intelligendum esse iuxta morem vniuscuiusque regionis in qua est beneficium, refert decesim Lel. Zech. de republ. eccles. cap. 28. num. 4. pag. mihi 323. Galet. in margarita casuum conscient. verb. Parocho vs. & verb. pecunia 1. & verb. pensio 10. Aloys. Ricc. in collect. decif. part. 4. collect. 745. in fine, & in praxi rerum fori eccles. decif. 428. num. 1. in 1. editione, alias resoluit. 365. num. 2. & resoluit. 644. in 2. edit. Nicol. Garc. in addit. ad d. part. 1. cap. 5. num. 373. Sel. in select. canon. cap. 81. num. 10. vbi asserit resolutum in Collen. 13. Iulij 1630.

15. De Clausula, illa, dummodo remaneant centum, &c.] & quomodo iustificetur, & quæ onera ex illis centum sint deducenda, vel non, dixi latè in tract. de clausulis vsu frequent. clausul. 47. secundum Lugdunen. impress. & in tractat. de officio, & possess. Parocho c. 29. ex nu. 15. vsque ad nu. 20.

16. Ex his congruam portionem assignandam Parocho ex causa debiti pensionum carcerato censerì debere summam feutorum centum argenti illatam partium, ait Sel. d. cap. 81. num. 8. asserens sic fuisse decesim in Albinganen. 27. Iunij 1626.

Et consuetudinibus.] Præcedentibus scilicet, & non futuris, iuxta resoluta per Anguan. de legib. lib. 2. controu. 20. num. 21. & 22.

In nulla provisione, seu admisione ad possessionem cuiuscumque beneficij fiant vlla fructuum deductiones conuertibiles in vsus non pios, consuetudinibus laudabilibus exceptis, & per Episcopum probatis.

CAPVT XIV.

1. Doctores de materia cap. agentes,

2. Episcopus cū consensu Capituli statuere nō potest ut

aliquid minimū soluatur in ingressu Canonicorū.

3. Statuta de seruendo per annum, vel aliquod tempus